

DERDE JAARGANG - NUMMER: 31 - SEPTEMBER 2021

- In dit nummer onder andere:
- * Indrukwekkende onthulling Indisch/Moluks gedenkteken te Eindhoven.
 - * Prijsvraag Koninklijke Rotterdamsche Lloyd menukaarten.
 - * 'Dubbelman' hofleverancier van Lloyd-scheepsmodellen.
 - * Het schip van de maand: het ss Soerabaja- 1884.
 - * Foto-upgrade van de maand en korte berichten.
 - * Het Lloyd-vlaggenmast-project bijna gereed!
 - * Renovatie Baloeran-stoel uit 1929.

*Onthulling van het Indisch-/Moluks monument ter ere van de eerste generatie die onder andere met Lloyd-schepen naar Nederland kwam. Méér symboliek vervat in deze bronzen hutkoffer kan men niet bedenken! Het Lloyd-Atelier was er bij, zie pagina-3.
Eindhoven: 25 september 2021.*

COLOFON

'LLOYD - MAIL'
Redactie: Ed van Lierde
Tekstcorrectie:
Josje van Lierde-Olivier

Uitgever:
Ed van Lierde - Netersel
Telefoon: 0497 - 840999
E-mail: Lloydexpo19@gmail.com

KATA PENGANTAR

Er zijn zo van die weken die, na een langere nijvere periode van bouwvakken aan het Lloyd-Atelier, weer laten zien waarvoor wij al die inspanningen eigenlijk doen. Tijdens de afgelopen weken stonden bijvoorbeeld de voorbereiding van bijeenkomst en onthulling van het Indisch/Moluks gedenkteken te Eindhoven hoog op onze prioriteitenlijst. Enkele maanden geleden had ik van deze ontwikkeling vernomen en heb toen direct de bestuursvoorzitter van betreffende stichting hulp van het Lloyd-Atelier aangeboden. Vorige week zaterdag was de grote dag voor de Indisch/Molukse gemeenschap, een bijeenkomst die qua bezoekersaantallen totaal uit de hand liep. Enkele honderden aanwezigen en een groot aantal spijtige, maar noodzakelijke afwijzingen.

Wat een geluk dat zaterdag de 25e september de meeste coronamaatregelen werden ingetrokken, wat een geluk dat het mooie weer méér dan meewerkte en geen roet in het eten gooide. Die dag werd mij andermaal duidelijk dat de harten van Indische en Molukse Nederlanders nog steeds huilen, hoewel zeker ook sprake is van berusting en focussen op de toekomst. Wij weten als geen ander dat focussen op de toekomst pas goed kan als je het verleden goed hebt doorleeft goed hebt verwerkt. Hoopgevend is dat de jongere generaties veel respect voor hun (groot)ouders tonen en dat de ouderen, waartoe initiatiefnemer Roy Meelhuysen nu ook kan worden gerekend, de jongeren helpen bij het vereenzelvigen met hun eigen identiteit. Trots zijn en blijven over wie je bent is essentieel (zie mijn verslag op pagina: 3 en 4).

Ed van Lierde

ONS COMITÉ VAN AANBEVELING

De leden van het Comité van Aanbeveling verbinden hun eigen, goede naam aan het Lloyd-Atelier. Hiermee willen zij de belangrijkheid van het onderwerp (de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd en al haar voorgangers in relatie tot de vaart op Nederlands Indië) onderstrepen. Zij geven hiermee tevens aan dat de poging van het Lloyd-Atelier het genoemde onderwerp uit de vergetelheid te houden, bij haar in goede handen lijkt. Momenteel bestaat het Comité uit de volgende leden (alfabetische volgorde):

Mr. Hein van Ameijden
Algemeen directeur Damen-Schelde
Naval Shipbuilding te Vlissingen.

Gerard Cox
Acteur, zanger, scenarioschrijver,
cabaretier, columnist te Rotterdam.

Wieteke van Dort
Actrice, zangeres, cabaretiëre te
Den Haag.

Het is nauwelijks mogelijk de gevoelens te verwoorden die tijdens de toespraken en onthulling van het Indisch & Moluks gedenkteken bij mij opkwamen, maar ik doe hierbij toch een serieuze poging door u mee te nemen in de emoties op die gedenkwaardige zaterdag 25 september, gezegend door fantastisch weer en een zeer grote opkomst! De toespraken roerden niet alleen de tranen van de Indisch-/Molukse gemeenschap, maar ook die van mijn echtgenote Josje en mij. Mijn geboortestad Eindhoven was het podium waarop de 'eerste generatie' Indische & Molukse Nederlanders op een bijzondere wijze werd geëerd door de tweede, derde en zelfs vierde/vijfde generatie.

Eren, verbinden, meedoen en doorgeven

Noem bovenstaande kop het motto of de missie van de stichting 'Indisch & Moluks Gedenkteken Eindhoven' en tijdens de diverse toespraken werd duidelijk wat met die kop werd bedoeld. Duidelijk werd dat met **eren**, het **eren** van met name de eerste generatie werd bedoeld, zij die hebben geleden, zij die grotendeels in het hiernamaals zijn. De tweede generatie heeft ook geleden en zijn nu op hun beurt de 'senioren'. Deze generatie wil met ontmoetingsactiviteiten **alle** generaties, oud en jong, met elkaar **verbinden**. **Meedoen** met deze structurele ontmoeting der generaties geeft de oudere generatie de gelegenheid de geschiedenis van Nederlands-Indië door te vertellen en hun cultuur te koesteren en **door te geven**. Dit is goed voor zingeving en eigenwaarde van de oudere generaties. Aan de andere kant geeft dit voor de jongere generaties de gelegenheid het verdriet van hun grootouders en ouders beter te begrijpen en daardoor dichter bij hun eigen identiteit hun eigen roots te komen.

Tifagroep 'Jaga Tanjung' speelt/zingt 'Sajang É'. Op de voorgrond de door het Lloyd-Atelier beschikbaar gestelde reddingsboei van de Kota Inten, het Lloydschip waarmee vele Molukkers, begin jaren '50 naar Nederland zijn gekomen.

Onder 'toezicht' van het door ons geleverde scheepsmodel van de Willem Ruys spreekt de Burgevader van Eindhoven, John Jorritsma de genodigden toe.

Veel emoties en gedeelde pijn

Waardig geleid door ceremoniemeester Michael Meelhuysen (neef van Roy Meelhuysen) werd die middag door de diverse sprekers 'klare wijn geschonken', geen zure maar zoete wijn, doordrenkt met weemoed. Na het openingswoord door bestuursvoorzitter Roy Meelhuysen gericht aan enkele honderden genodigden, sprak de in Nederland geboren Molukse heer Crams namens de eerste generatie (zie foto-rechts). Met indrukwekkende woorden, waaruit verontwaardiging, berusting en tegelijkertijd vergevingsgezindheid bleek, sprak hij de aanwezigen toe. De heer Crams gaf aan dat zijn vader hem bij de aangifte van zijn geboorte de ongebruikelijke naam: **Crams** meegaf, een statement als afkorting: "Commissie Repatriëring Ambonese Militairen en Schepelingen". Crams sprak over het toeval dat hij op de eerste rij, precies tegenover de Kota Inten-reddingsboei kwam te zitten, een reddingsboei van het Lloydschip dat hen tijdelijk naar Nederland zou brengen en dat dit 'tijdelijke' door de Nederlandse overheid wel was beloofd, maar nooit was ingelost! Hij realiseerde zich dat het met de aankomst van de Kota Inten aan de Lloydkade in Rotterdam allemaal was begonnen.

Zonder de andere sprekers tekort te willen doen, onderstreept ik in dit artikel graag ook de toespraak van Suria van der Voort, een vertegenwoordigster van de jongere generatie (zie foto-links). De Indisch-/Molukse gemeenschap mag in haar indrukwekkende speech ervaren dat het niet eenvoudige **doorgeven** bij haar en hopelijk veel meer jongeren méér dan gelukt is. De woorden die tijdens alle toespraken werden uitgesproken vormden een ware 'cake walk' van emoties die Josje en ik als vanzelfsprekend wilden delen.

Tot tranen geroerd

Echter, toen het dames-zanggroepje onder leiding van Joyce Radesey het lied: "In 't groene dal, in 't stille dal" aanhief, werd het Josje echt teveel, zij kon het niet meer droog houden, logisch want dit was het lied dat haar, op Java geboren, moeder altijd zong. Los van elkaar en nog onbekend met hun aanstaande liefdesontmoeting hebben haar vader en moeder beiden in een Jappenkamp gezeten; vader als gevangene aan de Birma spoorweg en moeder in Vrouwenkamp Ambarawa-6 (tussen Semarang en Salatiga). Na hun bevrijding hebben mijn schoonvader en -moeder elkaar voor het eerst in een Brits kamp ontmoet. Ook zij kregen bij thuiskomst in Nederland een koude en harteloze ontvangst, maar gelukkig hadden zij elkaar!

Het gedenkteken

Kunstenares Marleen de Man uit Eindhoven heeft, in het diepste geheim, uit een fikse bonk klei het gedenkteken geboetseerd. Haar kunstwerk is vervolgens in brons gegoten door bronsgieterij 'Atelier 80' uit Dreumel. Het sym-bolische gedenkteken dat bij de aanschouwer direct de 'gevoelige snaar moet raken', staat op een gegoten betonnen sokkel vervaardigd en geschonken door militairen van de Legerplaats Oirschot (nabij Eindhoven).

Symboliek en tragiek

De symbolische keuze voor een hutkoffer lijkt vanzelfsprekend, maar als je, met enige empathie, het grote verdriet leest dat hier in verscholen ligt, ontdek je snel dat die koffer niet alleen voor de reis van Indië naar Nederland is bedoeld, maar juist ook voor de, **door de Nederlandse regering, 'beloofde' reis terug naar Indië!!**

De onthulling

Tot aan het eind van het programma moesten de aanwezigen gissen hoe het gedenkteken er uit zou zien. Terwijl Bestuursvoorzitter Roy Meelhuysen (achter hen), met gepaste trots toekijkt, wordt de onthulling door twee 'eerste generatie' dames uitgevoerd, namelijk door mevrouw Dee van Eldik en mevrouw Nona Berhиту (foto-links: **Omroep Brabant**).

Daarna legden de kleinkinderen van Roy Meelhuysen bloemen bij het gedenkteken (foto-Eindhovens Dagblad).

Een eer dat ik bij het gedenkteken rozen, in de vorm van de Lloydvlag, heb mogen leggen!

Initiatiefnemer en bestuursvoorzitter, Roy Meelhuysen

Roy Meelhuysen kwam, als elfjarige, met zijn ouders aan in Vlissingen, de kalender stond die dag op 30 december 1960. Hier zit Roy als kleuter tussen zijn vader en moeder.

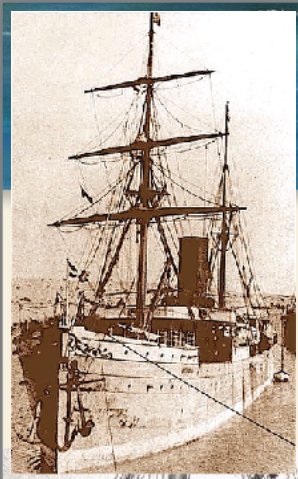
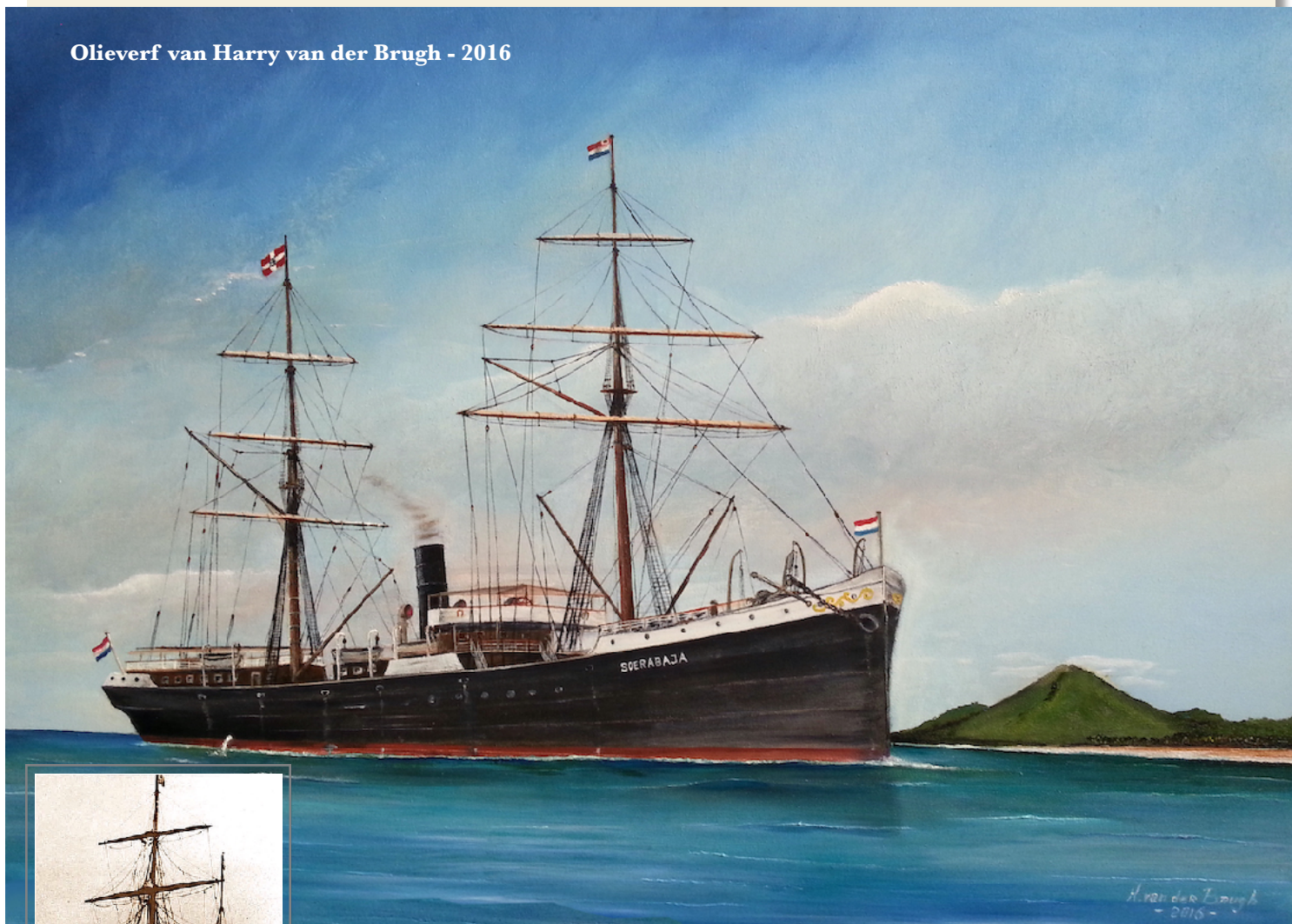
Vader George Meelhuysen vocht voor de Nederlandse zaak in het Koninklijk Nederlandsch-Indisch Leger (KNIL). Rechts op de foto de moeder van Roy, Emmy Louise.

Karakteristiek en levensloop

Werf: N.V. Koninklijke Maatschappij 'De Schelde' te Vlissingen, in opdracht van N.N. Rotterdamsche Lloyd te Rotterdam. Bouwnummer: 36. Kiellegging: 17 april 1883. Tewaterlating: 17 november 1883, waarbij het de naam **SOERABAJA** (grote stad op Noord-Oost Java) kreeg. Naamsein: PSKG. Gebouwd voor reizen naar hoofdzakelijk Nederlands Indië. In 1894 met 6 meter verlengd, terwijl de motor werd vervangen door een 'quadrupe expansie' stoommachine en deze prachtige zeilstomer in **SMEROE** (vulkaan op Oost-Java) werd herdoopt.

Olieverf van Harry van der Brugh - 2016

Technische gegevens

Zeil-/stoom vrachtschip met passagiersaccommodatie: 1e klas - 26, 2e klas - 16 passagiers. Lengte x breedte x hoogte: 91,35 x 11,21 x 8,23 meter. Gewicht: 2.200 Netto register tons. Deadweight 2.300 tons. Aantal masten: Twee. Machine gebouwd bij de N.V. Koninklijke Maatschappij 'De Schelde' te Vlissingen: Compound stoommachine 2 cil. 1.200 ipk. snelheid: 10 knopen (zeemijl/uur). In 1894 Quadrupe expansie stoommachine 4 cil. 1.540 ipk. snelheid: 11,5 knoop (zeemijl/uur).

Vertrek Wilhelminakade - 1883

Midden staand: Bootsman J. Kempers met zijn dekbemannig - 1888

Materieel erfgoed in conditie houden

Dit renovatieproject heeft, niets meer en niets minder, tot doel de conditie van één van de Baloeranstoelen weer op niveau te krijgen. Om niet te 'gulzig' te zijn, hebben we dit donatieproject met opzet voor één en niet voor drie Baloeran-stoelen opgestart.

Nu, twee maanden verder, hebben we donaties ontvangen die in totaal 56 % van de begroting dekken. Overigens houden wij de 'thermometerstand' van dit project op onze website bij, inclusief de namen van schenkers, tenzij men uiteraard anoniem wenst te blijven (zie websitelink: <https://lloydatelier.nl/lopende-projecten/>)

BALOERAN-STOEL ZOEKT NOG DONATEURS DOET U MEE?

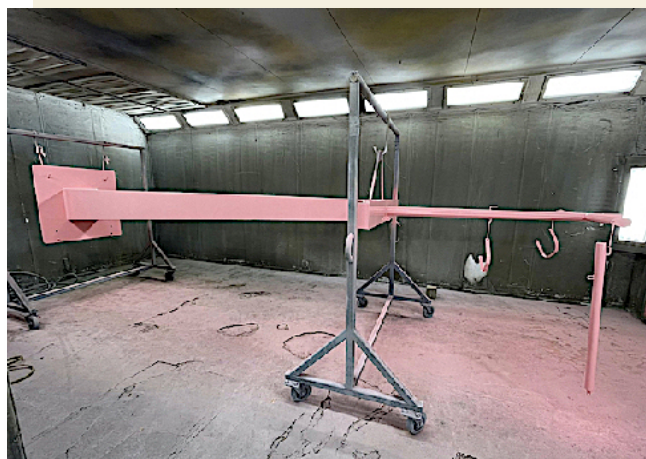
Zo ja? graag uw bedrag storten op: NL 46 RABO 0341072567 t.n.v. Ed van Lierde, graag onder vermelding van 'Bijdrage renovatie Baloeran-stoel'.

LAATSTE FASE BOUW LLOYD-ATELIER

Het bouwproces van het Lloyd-Atelier is door Covid flink vertraagd. Gelukkig zijn er nauwelijks meer restricties in de bouwmarkten en hebben we alweer enige tijd terug de bouwdraad opgepakt. Het bedrijfje dat het dak van het Atelier zou vernieuwen is bij 90 % van het werk vertrokken. Een zaak aanspannen heeft geen nut en dus heb ik de missende 10% van het werk inmiddels afgemaakt. Dit betekende dat het restauratie-karwei binnen kon worden afgemaakt, te beginnen met het slopen van het oude plafond. Op de foto rechts ziet u dat dit ook al is gebeurd, de weg vrijmakend voor de heren WTK's; Arie de Waardt en Harry van der Brugh die momenteel het elektrische deel van het Lloyd-Atelier fase-1 en fase-2 aan elkaar koppelen. Het expositie-gereedmaken en de opbouw van de expositie zijn klus-sen die ik weer ga uitvoeren. Kortom, de trein dendert weer en komt waarschijnlijk over twee maanden aan, hetgeen betekent dat de gehele expositie gereed is.

VOORTGANG PROJECT 'LLOYD-VLAGGENMAST'

Het Lloyd-Vlaggenmastproject ondervond ook enige Covid-vertraging, bovendien construeert Marine Repair B.V. te Dordrecht de mast gratis hetgeen uiteraard betekent dat commerciële klussen daar voorrang krijgen. Echter, de vaart is er weer in gekomen en zoals u hier links op de foto ziet, is de 6-meter-lange Lloyd-vlaggenmast helemaal afgelast. Wat op de foto **niet** te zien is, is de eerste grondverflaag (grijze primer). De herkenbare kleur die u wel ziet is de eerste **Lipstick-rose** laag die is aangebracht. Wat tot slot nog volgt is de tweede Lipstick-rose laag waarna het geheel gereed is om door Koninklijke van der Wees uit Dordrecht (gratis) naar Netersel te worden vervoerd. Daar gaat een loonbedrijf uit de directe buurt, de vlaggenmast plaatsen!

In 1957 hanteerde de Koninklijke Rotterdamsche Lloyd al de creatieve werking van het uitschrijven van prijsvragen. Dat deed onze rederij in samenwerking met de Rotterdamse Academie voor Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen. Voor de duidelijkheid: wij zouden daar tegenwoordig het 'RABKTW' van maken. Hoe het ook zij de vele menukaarten die jaarlijks op Loydschepen het levenslicht zagen, waren kennelijk toe aan een kunstzinnige aanvulling, een prijsvraag is in zulke gevallen een prachtig, niet al te duur, middel.

Hieronder ziet u de aankondiging en beschrijving van deze menukaart-prijsvraag en wij zijn meteen maar even het Lloyd-Atelier archief ingedoken om de 'echte' menukaarten er bij te halen in 'smakelijke' kleuren natuurlijk!

„BEDRIJFSFLITSEN”

Op initiatief van de heer J. J. Mulder, inspecteur van onze Civiele Dienst, werd enige maanden geleden, in samenwerking met de heer H. J. M. Basart, directeur van de Rotterdamsche Academie van Beeldende Kunsten en Technische Wetenschappen, een prijsvraag voor een ontwerp-menukaart, te gebruiken aan boord onzer schepen, uitgeschreven onder de leerlingen van de hoogste klassen der afdeling Publiciteit van genoemde academie. Men ging hierbij uit van de gedachte aan een zekere „binding” tussen een bij uitstek Rotterdams bedrijf als het onze en de zo dicht onder de „rook” van de Lloyd liggende Rotterdamsche academie. Door beide initiatiefnemers werd bovendien overwogen, dat het voor deze a.s. reclamekunstenaars van waarde zou kunnen zijn, op deze wijze nu reeds in contact te komen met het bedrijfsleven en hieraan de praktische uitvoerbaarheid van hun creatief vermogen te toetsen.

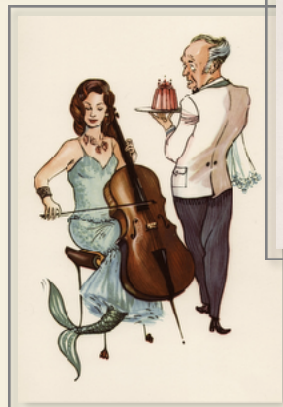
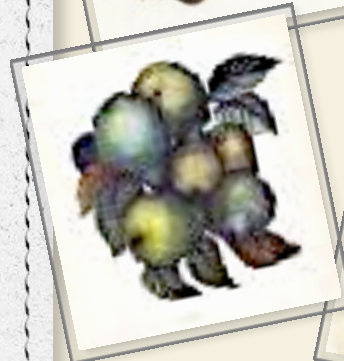
Door de Lloyd werden 4 prijzen, van resp. f 150,—, f 100,—, f 75,— en f 50,—, uitgelooft voor de beste inzendingen en tevens werd een opdracht tot het vervaardigen van een gehele serie van zes menukaarten voor de ontwerper van een uitvoerbaar te achten inzending in uitzicht gesteld. Uit een vijftigtal deelnemers heeft de jury, bestaande uit de heren J. J. Mulder, R. W. van der Valk, leraar reclame-ontwerpen aan de academie, en Job. H. Berg, van ons atelier publiciteit, de 1e prijs toegekend aan de heer J. G. W. van der Voo, Rotterdam; de 2e prijs aan de heer H. de Haas, Rotterdam; de 3e prijs aan de heer C. J. Petit, Bergschenhoek; de 4e prijs aan de heer C. J. Romer, Rotterdam. Bovendien kregen de heren Van der Voo en De Haas, resp. 19 en 20 jaar oud, elk een opdracht om, uiteraard tegen een hiervoor gebruikelijk honorarium („want het is de Lloyd natuurlijk niet begonnen om op een koopje menuontwerpen te krijgen”, aldus de heer Mulder in zijn toespraak bij de prijsuitreiking), een serie van

zes menu's, in de geest van het door ben ingezonden ontwerp, voor de Lloyd te maken.

Tijdens een dezer dagen in één der zalen van de academie gehouden bijeenkomst heeft de heer Mulder met enige toepasselijke woorden aan elk der prijswinnaars de hem toekomende beloning overhandigd. Hij noemde hierbij het met deze prijsvraag beoogde resultaat volkomen bereikt en ook zakelijk toonde bij zich hiermee zeer tevreden. Voor de jeugdige prijswinnaars — aldus de heer Mulder — moet het een voldoening en een stimulans zijn, iets gepresteerd te hebben, dat ook zakelijk voor een grote rederij aanvaardbaar is. Voor de Lloyd betekent het een poging, een klein steentje bij te dragen in de praktische vorming van a.s. kunstenaars, waardoor straks hun werk voor het bedrijfsleven wellicht van des te meer waarde zal kunnen zijn.

De heer Basart, de directeur van de academie, wees in zijn toespraak eveneens op de betekenis van een dergelijke prijsvraag voor zijn leerlingen en bedankte de directie van de Lloyd voor haar medewerking aan dit voor zijn school zo waardevolle experiment.

Op de flits bovenaan deze pagina ziet u de inzending van de 2e prijswinnaar en onderaan de bladzijde staan de ontwerpen van de 1e prijswinnaar. De originelen zijn in kleuren uitgevoerd.

1e prijs Lloyd-menukaart-prijsvraag J.G.W. van der Voo te Rotterdam -1957 - 'Ed van Lierde Collectie'.

2e prijs Lloyd-menukaart-prijsvraag H. de Haas te Rotterdam - 1957 - 'Ed van Lierde Collectie'.

Donaties

In augustus en september zijn er tot nu toe geen donaties voor het Lloyd-Atelier binnengekomen, daarvoor in de plaats wel zeven donaties voor de renovatie van de Baloeranstoel. De, zeer gewaardeerde, donateurs zijn: Dick van der Harst, oud-Radio-officier - Slamatochters Caroline en Hennie, dochters van de 4e Machinist van de Slammat - Twee anonieme Lloyd-WTK's - J.H. Regoort, oud Lloyd-Matroos en Jelly van Dijk-Brinkman, oud Lloyd-Hofmeesteres. Zij allen hebben, zoals eerder aangegeven, ervoor gezorgd dat de Baloeran-thermometer nu op 56 % staat **Terimah Kassih Banjak!**

Brief aan Aboutaleb (nog) niet beantwoord

De brief aan burgemeester Aboutaleb van Rotterdam van 8 augustus jongstleden over onder andere de 'snode plannen' van de gemeentelijke afdeling: 'Stadsontwikkeling' om de Schiehaven in het Lloydkwartier te gaan dempen, het mogelijk op het verkeerde been zetten van bezoekers bij het Slavenmonument in de tuin van het Lloydkantoor en het Moluks-monument aan de Lloydkade, werd begin september (na een maand) door Stadsontwikkeling beantwoord. Mijn verbazing daarover heb ik direct bij hen gemeld en aangegeven dat het niet wenselijk is dat Stadsontwikkeling zijn "eigen vlees gaat keuren", dat bovendien, vanwege mijn bijzondere persoonlijke contacten met hem, de brief aan de burgemeester persoonlijk was gericht en ik daarbij meerdere onderwerpen (ook **niet** Stadsontwikkelingszaken) aan de orde had gesteld. Ik gaf ook aan dat als de burgemeester geen tijd heeft om het e-mail te beantwoorden, dit in het antwoord wellicht gemeld zou mogen/kunnen worden.

Ambtelijke molen?

Nu, dik anderhalve maand na mijn oorspronkelijke e-mail, ontving ik een antwoord waarin de manager van Stadsontwikkeling aangaf dat de burgemeester het inderdaad te druk had en of ik volhard in mijn weigering een antwoord van Stadsontwikkeling te krijgen. Het moge duidelijk zijn dat de 'ambtelijke molen', wederom van zich laat spreken. Aan Stadsontwikkeling heb ik vervolgens aangegeven dat ik me moeilijk kan voorstellen dat de burgemeester überhaupt mijn e-mails heeft gelezen, het ambtelijke vangnet is kennelijk iets is dat wél altijd werkt!? Aangezien mijn vragen en de beantwoording daarvan dus bij Stadsontwikkeling is blijven steken, ben ik noodgedwongen benieuwd naar **hun** antwoorden. Ik heb vooralsnog geen andere keuze dan geduldig afwachten **Wordt ongetwijfeld vervolgd!**

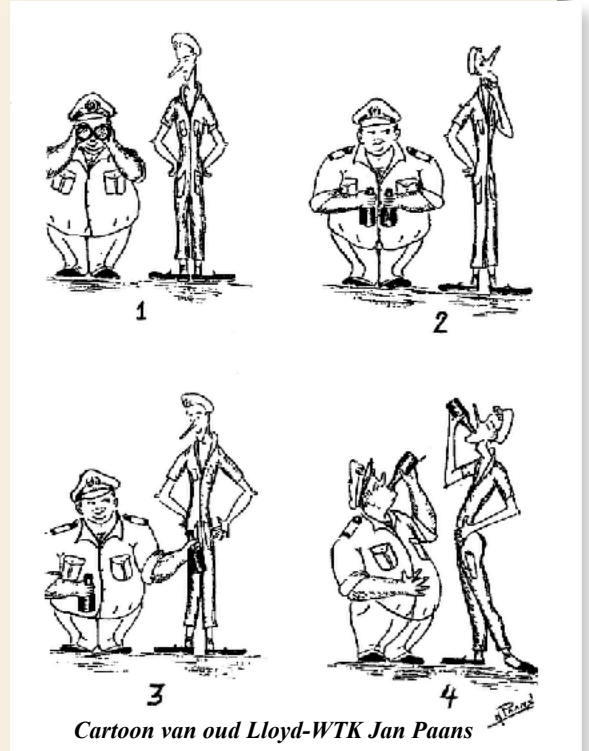
FOTO-UPGRADE VAN DE MAAND

ms Kota Baroe - 1939

Een beetje verfromfraaid was deze sepia foto van Lloyd-Timmerman Hendrik van der Mark aan boord van het ms Kota Baroe. De renovatie en het inkleuren heeft weliswaar wat tijd gekost, maar het eindresultaat, rechts zorgt ervoor dat het plezier om dit creatieve werk telkens weer te doen, groot blijft!

Cartoon van oud Lloyd-WTK Jan Paans

Dit artikel verscheen eerder in de Waalpost van 12 augustus 1992 in de rubriek: 'Een vleugje nostalgie'.

Ditmaal hebben we uit het archief van de Oudheidkamer te Ridderkerk een foto opgediept van een oud en ver over de grenzen bekend Ridderkerks bedrijf. Op deze foto van 30 juni 1952 poseren de trotse medewerkers van de modelmakerij Dubbelman voor een groot model van de Willem Ruys. Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 1905 veroverde Cornelis Dubbelman een zetel in de Ridderkerkse raad.

Aanleiding voor zijn werkgever hem voor de keus te stellen: Of de zetel opgeven (patroon en knecht niet samen in de raad) of op staande voet ontslag. Cornelis nam ontslag en begon een

scheepstimmerbedrijfje. Er was veel vraag naar gietmodellen en teakhouten stuurraden. Een van de eerste klanten was de Alblasserdamsche Machinefabriek. De klantenkring groeide en in 1916 vroeg een kleine scheepswerf hem een model te maken van een sleepboot.

Rotterdamsche Lloyd zorgde voor doorbraak

Niet van harte, maar om een goede klant terwille te zijn, vervaardigde Cornelis met groot succes zijn eerste halfmodel. Er kwamen meer aanvragen, o.a. van de scheepswerf 'De Maas' te Slikkerveer voor een kolentransportschip voor de vaart op Spitsbergen. Toen de rederij failliet ging, kwam de vloot en daarmee ook het model in handen van de Rotterdamse Lloyd. De bekende Rotterdamse reder Willem Ruys Bernhard zn. Ruys (zelf een amateur modelbouwer) was vol bewondering, en gaf opdracht voor de levering van modellen van o.a. de **Indrapoera** en de **Sibajak**. Tot die tijd werden de meeste modellen in Engeland en Duitsland besteld. Met de bestellingen en de belangstelling van de heer Ruys kwam voor Dubbelman de grote doorbraak als scheepsmodel-bouwer. Naast de Lloyd werden de grote rederijen als HAL, Stoomvaart Maatschappij Nederland, K.N.S.M. en vele andere vaste klant.

Was Dubbelman tot 1950 een gemengd bedrijf, vanaf die tijd werd het uitsluitend scheepsmodelmakerij. Ook de grote modellen van de **Oranje**, de **Willem Ruys** en de **Jacob Verolme** in de haven van Madurodam komen van de Slikkerveerse werf.

Terugval scheepsbouw

De terugval van de Nederlandse scheepsbouw liet ook Dubbelman niet onberoerd. Het aantal medewerkers liep sterk terug en vandaag de dag zijn het vooral modellen van luxueuze jachten die vervaardigd worden. In rechte lijn ging het bedrijf over van vader op zoon. Cornelis Dubbelman, directeur 1905-1929, Antonie Dubbelman, directeur 1930-1972, Harry Dubbelman, directeur 1972 tot na zijn pensioen bleef en blijft hij meewerken aan de productie van scheepsmodellen en het 'runnen' van het bedrijf te Ridderkerk.

De Willem Ruys van 'Dubbelman' bij Madurodam te Den Haag - jaren '60

Grondlegger Willem Ruys J.D. Zn. met zijn vlag en eerste zeilschip, het barkschip: 'Cornelis Wernard Eduard' - 1839

